

Sygn. akt II Ca 418/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Lidia Mazurkiewicz Morgut

Sędzia SO Monika Kuźniar (spr.)

Sędzia SR del. Aleksandra Kędziora

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2013r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku B. D.

przy udziale A. C., A. D., E. K., M. M., J. M. (1), J. M. (2), J. W. i S. M.

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu

z dnia 20 listopada 2012r.

sygn. akt I Ns 64/11

p o s t a n a w i a:

oddalić apelację.

Sygn. akt II Ca 418/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy stwierdził, że spadek po S. D., zmarłym dnia 26 sierpnia 2010 r. we W., ostatnio zamieszkałym we W. przy ul. (...), na podstawie ustawy nabyła córka A. C. w całości.

Rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia stanu faktycznego. S. D. zmarł w dniu 26.08.2010 r. we W.. Ostatnio zamieszkiwał we W. przy ul. (...). Spadkodawca miał jedno dziecko – uczestniczkę postępowania A. C., uprzednio D., urodzoną w dniu (...) Na mocy Naczelnika Dzielnicy W. z dnia 24.09.1976 r. zmieniono nazwisko córki spadkodawcy z D. na C.. Małżeństwo spadkodawcy i matki A. C. – J.C. zostało rozwiązane przez rozwód prawomocnym wyrokiem Sądu Powiatowego we W. z dnia 10.06.1975 r. Następnie matka uczestniczki w dniu 24.06.1976 r. zawarła małżeństwo z C. C.. Poza uczestniczką postępowania A. C. spadkodawca nie miał innych dzieci, ani własnych, ani przysposobionych. W chwili śmierci był rozwiedziony. Nie sporządził testamentu. W Sądzie Rejonowym w Katerini w dniu 16.01.2012 r. uczestniczka A. C. po odebraniu przyrzeczenia oświadczyła, iż jest córką S. D. i że nie została przysposobiona. W dniu 11.01.2012 r. C. C. w Sądzie Rejonowym w Salonikach pod przysięgą złożył oświadczenie, iż nie przysposobił uczestniczki A. C..

Sąd ustalił, iż uczestniczka postępowania A. C. jest córką spadkodawcy na podstawie odpisu aktu stanu cywilnego, uznając za niewykazane twierdzenia uczestniczki A. D. jakoby to nie spadkodawca był ojcem A. C.. Sąd podał, że nie potwierdzono aby A. C. została przysposobiona przez C. C., a jedynie w przypadku przysposobienia pełnego uczestniczka nie dziedziczyłaby po swoim ojcu. Sąd zauważył, iż zmiana nazwiska uczestniczki dokonana została w drodze decyzji administracyjnej, nie była zaś wynikiem przysposobienia. Z oświadczeń złożonych przed Sądami greckimi przez A. C. i C. C. również wynikało, że A. C. nie została przysposobiona przez C. C.. Wnioskodawca nie powołał zaś dowodów mogących obalić stan faktyczny wynikający z aktów stanu cywilnego.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł wnioskodawca. Sądowi I instancji zarzucił naruszenie art. 931 § 1 kc poprzez niewłaściwe zastosowanie, gdyż uczestniczka postępowania nie jest córką spadkodawcy i z braku zstępnych i małżonka spadkodawcy dziedziczą po nim z ustawy rodzeństwo i zstępni rodzeństwa. Zarzucił nadto naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez błędne przyjęcie, że uczestniczka A. C. jest dzieckiem spadkodawcy.

W uzasadnieniu podniósł, że kiedy spadkodawca poznał matkę uczestniczki, była ona już w ciąży i biologicznym ojcem uczestniczki jest inny mężczyzna. Sądowi I instancji zarzucił, że nie ustosunkował się do zarzutów uczestników zgłaszanych w toku postępowania, a dotyczących wątpliwości w zakresie pokrewieństwa pomiędzy spadkodawcą a A. C.. Z tego względu Sąd błędnie przyjął, że uczestniczka jest córką spadkodawcy i dziedziczy po nim spadek w całości z ustawy. Podniósł, iż za podstawę prawną rozstrzygnięcia winien być przyjęty art. 932 § 4 kc, nie zaś art. 931 § 1 kc.

Wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez stwierdzenie, że spadek po S. D. dziedziczy z ustawy rodzeństwo i zstępni rodzeństwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w oparciu o zebrany materiał dowodowy, poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, czyniąc je podstawą orzekania w postępowaniu apelacyjnym.

Nietrafny jest zarzut apelującego, jakoby orzekając w niniejszej sprawie, Sąd I instancji naruszył normę przepisu art. 931 § 1 kc. Wedle jego brzmienia, w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek.

Dowodem pochodzenia dziecka jest akt urodzenia, który ma moc dokumentu urzędowego. Wedle brzmienia przepisu art. 244 § 1 kpc, że dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Poza domniemaniami wymienionymi w art. 244 kpc, dokumenty urzędowe w przypadkach ściśle określonych w ustawie, mogą być wyposażone w inne domniemanie, przypisujące im dodatkową moc dowodową. Zgodnie z art. 4 Prawa o aktach stanu cywilnego, akty stanu cywilnego stanowią wyłączny dowód zdarzeń w nich stwierdzonych, a ich niezgodność z prawdą może być udowodniona jedynie w postępowaniu sądowym. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 11 grudnia 2002 r. (I CK 348/02 LEX 1050447) orzekł, że art. 4 ustawy z 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego stanowi wyjątek od ogólnej zasady swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i wyjątek ten, ze względu na swoją oczywistą rację prawną, musi być przez sąd bezwzględnie respektowany w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku. Wyraz „wyłączny” użyty w art. 4 wskazuje na to, że tylko na podstawie aktu stanu cywilnego dopuszczalne jest udowodnienie faktu urodzenia, małżeństwa lub zgonu. Odnosi się to także do podstawowych danych zawartych w tych aktach dotyczących daty i miejsca zdarzenia, danych dotyczących dziecka (płeć, imię, nazwisko, pochodzenie od określonych rodziców), danych dotyczących osób wstępujących w związek małżeński oraz danych dotyczących osób zmarłych. Oznacza to, że treść aktu urodzenia rozstrzyga o nazwisku dziecka i pochodzeniu od określonych rodziców.

Zatem, samo wyrażenie przypuszczenia, że dokument urzędowy może być niezgodny z prawdą, nie stanowi zaprzeczenia jego prawdziwości i nie podważa jego mocy dowodowej. Strona powinna bowiem udowodnić wskazywane przez siebie okoliczności w tym zakresie, a obalenie domniemania danych zawartego w akcie stanu cywilnego może nastąpić jedynie w sprawach o prawa stanu, które rozpoznawane są na drodze sądowej w trybie procesowym. Oznacza to, że powoływanie się przez wnioskodawcę na okoliczność, że, że biologicznym ojcem uczestniczki jest inny mężczyzna, jest bezskuteczne.

Z odpisu zupełnego aktu urodzenia A. D. wynika, że jej rodzicami byli S. D. i J. D.. W akcie umieszczono też dodatkową wzmiankę, zgodnie z którą Naczelnik Dzielnicy W. decyzją z dnia 24 września 1976 r. Nr SW- (...) zmienił nazwisko A. D. (...) C.. Powołany odpis zupełny aktu urodzenia uczestniczki postępowania nie zawiera innych wzmianek, w tym o przysposobieniu, która – zgodnie z art. 47 ust. 1 Prawa o aktach stanu cywilnego – została wpisana w razie orzeczenia przysposobienia dziecka.

Zważyć należy, że wzmianki o zmianie nazwiska uczestniczki postępowania, dokonanej w drodze decyzji administracyjnej Naczelnika Dzielnicy W., nie można w żadnym razie utożsamiać z orzeczeniem o przysposobieniu. Nadto, fakt braku przysposobienia uczestniczki przez innego mężczyznę uprawdopodobnia, jak słusznie stwierdził Sąd Rejonowy, treść oświadczeń złożonych przez uczestniczkę postępowania A. C. i C. C. przed sądami greckimi. Wynika z nich, iż A. C. nie została przysposobiona przez C. C. i jest córką S. D..

Słusznie też zauważył Sąd I instancji, że tylko w przypadku przysposobienia pełnego przysposobiony nie dziedziczy po swoich wstępnych naturalnych i ich krewnych, dziedziczy zaś wówczas po przysposabiającym i jego krewnych tak jak by był dzieckiem przysposabiającego (art. 936 § 1 i 2 kc). W następstwie takiego przysposobienia przysposobiony nie tylko staje się dzieckiem przysposabiającego, lecz także członkiem jego rodziny, z tym że jednocześnie ulegają zerwaniu więzy przysposobionego z jego naturalną rodziną.

Wobec faktu zatem, że domniemanie danych zawartych w akcie urodzenia uczestniczki A. C. nie zostało obalone, Sąd I instancji zobowiązany był, na podstawie art. 4 Prawa o aktach stanu cywilnego ustalić, że A. C. jest córką spadkodawcy. Wobec zaś nie pozostawania przez spadkodawcę w chwili otwarcia spadku w związku małżeńskim, jak też wobec braku innych zstępnych, Sąd Rejonowy prawidłowo określił krąg spadkobierców po S. D., stwierdzając, że spadek po nim nabyła w całości córka A. C..

Z tego względu Sąd Odwoławczy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną, o czym orzeczono jak w sentencji.